

Pisky Józsefné

Hatósági ellenőrzések a kereskedelemben

A követelménymodul megnevezése:

A kereskedelmi egység szabályszerű működtetése

A követelménymodul száma: 0005-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-013-30

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSEK A KERESKEDELEMBEN

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Kiss István több éve az élelmiszerkereskedelemben dolgozik. A vállalat, amely foglalkoztatja, üzletvezető helyettesnek szeretné kinevezni. Szívesen elvállalná a munkát, hiszen kellő tapasztalattal rendelkezik, és a fizetése is több lehetne. Felületes ismeretei vannak a hatósági ellenőrzésekkel kapcsolatban, mert az eddigi munkája alapján ezzel nem kellett foglalkoznia. Vezetőként viszont megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie.

1, Véleménye szerint miért van szükség a hatóságok ellenőrzésére a kereskedelmi egységekben?

2, Ön szerint mely hatóságok ellenőrzéseivel kell számolni az említett kereskedelmi egységben?

3, Ön szerint, a hatósági ellenőrzések során, az üzlet munkáját ellenőrzik, vagy az ellenőrzés másra is irányul?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A kereskedelmi egységek működésük során több hatósággal is kapcsolatban vannak a vállalkozás alapításától a folyamatos üzemelésük során. A különböző hatóságok ellenőrző tevékenysége részben eltérő területekre irányul, de hasonló tevékenységeket több hatóság is ellenőrizhet. A különböző engedélyeket és a tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk jelentős részét az üzletben kell tartani. Ellenőrzés során a hatósági személyeknek át kell adni. Munkájukat a tőlünk elvárható módon segíteni kell.

A hatósági ellenőrzés célja a kereskedelmi egységkontrollja arról, hogy az üzemeltető betartja-e a törvényi előírásokat.

A hatósági ellenőrzés történhet:

- Adatszolgáltatás körében:
 - az ügyféltől jogszabályban meghatározott adatok -szolgáltatását kérheti
 - iratok bemutatását kérheti
 - egyéb tájékoztatást kérhet
- Helyszíni ellenőrzést tart

A helyszíni ellenőrzésre jogosultak köre:

- A hatóság ügyintézője
- A hatóság által kirendelt szakértő
- Jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy
 - Feltételek:
 - megbízólevél kötelező használata
 - Rendőrség közreműködése:
 - eredményes, biztonságos lefolytatás érdekében

Az ellenőrzést végző személy (személyek) jogosultságai:

- Belépési jog
- Irat-betekintési jog
- Tárgy vagy munkafolyamat megvizsgálásának joga
- Felvilágosítás-kérési jog
- Ügyfél nyilatkozattételre való felhívása

- Kép- és hangfelvétel készítésének joga
- Mintavételi jog
- Lefoglalási jog
- Egyéb bizonyítás lefolytatásának joga

Az ellenőrzést végző szerv kötelezettségei:

- Jegyzőkönyv készítése
 - helyszíni ellenőrzésen tett megállapítások
 - lefoglalásról
 - ügyfél által tett nyilatkozatokról
- Lefoglalt iratokat, tárgyi bizonyítékokat
 - Visszaszolgáltatja
 - más szervnek átadja

A hatósági ellenőrzés jogkövetkezményei

- ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:
 - Hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidőt tűz ki annak megszüntetésére.
 - Amennyiben a határidő EREDMÉNYTELENÜL eltelt, úgy a hatóság megindítja az eljárást.
 - Kötelezést kimondó határozat
 - Végrehajtást elrendelő határozat
 - Eljárási bírság kiszabása
- NEM ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:
 - Ha más szerv rendelkezik hatáskörrel, úgy az ellenőrző hatóság:
 - Megkeresi az illetékes hatóságot
 - Büntető, fegyelmi, szabálysértési, egyéb eljárást kezdeményez

Az ellenőrzéseket az alábbi hatóságok végezhetik:

- NFH (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
- OMMF (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)
- ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)
- APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)
- VPOP (Vám- és Pénzügyőrség)
- GVH (Gazdasági Versenyhivatal)
- Területileg illetékes jegyző

1. Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság

A fogyasztóvédelmi hatóság feladatai

- Jogszabályalkotás és -módosítás kezdeményezése, tervezetek véleményezése
 - Jogérvényesülés ellenőrzése és a jogérvényesítés támogatása
- Fogyasztók életének és egészségének védelme
 - termékek és szolgáltatások biztonságosságának ellenőrzése
- Fogyasztók vagyoni érdekeinek védelme

- élelmiszerek minőségének, jelölésének és csomagolásának ellenőrzése
 - szolgáltatások ellenőrzése
 - reklámtevékenység ellenőrzése
 - Fogyasztói reklamációk és panaszok vizsgálata
- Fogyasztók tájékoztatása

Általános ellenőrzési szempontok

- A működési engedély érvényessége, és tevékenységi köre a valósággal megegyező-e?
- Szakképesítés megléte, az erre kötelezettek körében.
- Az árusított áruk eredetét bizonyító okmányok megléte.
- Árukön lévő vevőtájékoztatók megfelelőek-e?
- A vevőtájékoztató tábla megléte az árusítótérben, a minőségi kifogások intézéséről, valamint a panasz fórumokról.
- Vásárlók könyvének kihelyezése az árusítótérben a megfelelő helyen történik-e?
- Fogyasztói ár feltüntetések.
- Nyugtaadási kötelezettség.
- Ellenőrzésük nem mindig az üzletre irányul, hanem a gyártó, vagy forgalmazó tevékenységét is vizsgálhatja.
- Évente kiemelt ellenőrzési területeket jelölnek meg, így az adott évben a kiemelt területek nagyobb fókuszot kapnak az ellenőrzések területén.

2. OMMF (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)

Logköre és feladata

- Kiadja az egyéni védőeszköz minősítő bizonyítványt.
- Az illetékességi területen ellenőrzést végez.
- A munkavállalók és a munkáltatók munkavégzéssel kapcsolatos kötelezettségeinek betartását ellenőrizz.
- Munkahelyek létesítésére, annak felszerelésére, védőeszközök meglétének ellenőrzése.
- Munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések, megelőzésének vizsgálása.
- A baleseteket vizsgálása.
- Súlyos veszélyeztetés esetén a munkavállalót a kifogásolt munkavégzéstől eltilthatja.
- A munkavállaló egészségét veszélyeztető üzem/üzemrész felfüggesztését elrendelheti.
- Munkabaleset bejelentését vagy vizsgálatát elrendeli, ha azt elmulasztották, vagy nem a szabályok szerint végezték.
- Munkaeszközök és egyéni védőfelszerelések működését, használatát felfüggesztheti, ha az nem rendelkezik minőségi bizonyítvánnyal.
- Szabálysértésekre vonatkozó jogszabályok szerint jár el. Bírságokat róhat ki.

Ellenőrzési tevékenysége a kereskedelmi egységekben elsősorban az alábbi területekre terjed ki:

- Az alkalmazottak bejelentettsége.
- Az alkalmazottak alkalmassága a munkavégzésre.
- A munkahely alkalmassága a munkavégzésre.

- Baleset munkavédelmi berendezések, felszerelések megléte, állapota és használata.
- Egyéni védőfelszerelések rendeltetésszerű használata.
- A munkaeszközök megfelelősége és rendeltetésszerű használata.

3. ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)

Az ÁNTSZ felügyeletet gyakorol az ország közegészségügyi-járványügyi viszonyai felett, melynek keretében széleskörű ellenőrzési-intézkedési jogköre van.

A hatósági ellenőrzés célja az élelmiszerforgalmazás területén

Annak megállapítása, hogy az élelmiszer, valamint az előállítás – forgalmazás során vele érintkező személyek és tárgyak megfelelnek-e az e.ü. előírásainak és a piaci verseny tisztaságának védelmére vonatkozó szabályoknak.

Az ellenőrzés kiterjed az élelmiszer előállítására, valamint a forgalmazás minden szakaszára.

Az élelmiszer-ellenőrző hatóság az élelmiszerek előállítására és forgalomba-hozatalára vonatkozó jogszabályok megtartása érdekében ellenőrzi

- Az élelmiszerek gyártásához felhasznált anyagokat
- Félkész és kész élelmiszereket
- Azokat a tárgyakat, amelyekkel az élelmiszerek rendeltetésszerűen érintkeznek
- Mosó-fertőtlenítőszerket, eszközöket, eljárásokat, kártevők elleni szereket, alkalmazásukat
- Az élelmiszerek előállításához alkalmazott eljárásokat, berendezéseket
- Csomagolás, jelölés megfelelőségét
- Az előállító, forgalmazó minőségellenőrző rendszerét

A hatósági ellenőrzést végző személyek az élelmiszer-ellenőrző hatóságok által kiállított szolgálati igazolvánnyal ellátott személyek.

Jogosultak:

- A terület megtekintésére
- Az előállítási technológia ellenőrzésére (térítés mentes mintavétel)
- Személyi higiénia ellenőrzésére
- HACCP rendszer működésének ellenőrzésére
- Dokumentáció ellenőrzésére
- Előállítással foglalkozó személyek meghallgatására
- Az alkalmazott mérőműszerek adatainak leolvasására, feljegyzésére, saját mérések végzésére
- Az emberi egészségre ártalmas, továbbá az élelmiszer minősége szempontjából fontos fizikai, kémiai, radiológiai, mikrobiológiai, érzékszervi jellemzők vizsgálatára.

Amennyiben a jogszabályokban foglaltak megszegését észlelik:

- Letilthatja, feltételhez kötheti a tevékenység folytatását.
- Az élelmiszert fogyasztásra alkalmatlannak, csökkentett minőségűnek minősítheti.
- Javaslatot tehet a működési engedély bevonására.

- Szabálysértési bírságot, illetve helyszíni bírságot szabhat ki!
- Súlyos veszély, rendkívüli események esetén igénybe veheti a rendőrség, tűzoltóság, polgári védelem közreműködését.

4. APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)

Az APEH ellenőrzések célja két féle lehet,

- A vállalkozás kontrolja
- A kereskedelmi tevékenység ellenőrzése

A helyszíni ellenőrzés néhány szempontja lehet:

- A pénztárgépek törvényes használata
- Nyugtaadási kötelezettség betartása
- A törvény által előírt adminisztrációs kötelezettségek betartása
- Szállítói számlák ellenőrzése
- Próbavásárlások
- Stb.

5. VPOP (Vám- és Pénzügyőrség)

Ellenőrzési területe leggyakrabban az importtal kapcsolatos áfa befizetése, jövedéki tevékenységek engedélyezése és vizsgálata. Az áruk származása, illetve márkajelzések, védjegyek kontrollja tartozik a felügyelete alá. Ellenőrizhetik az üzletekben a jövedéki termékek (dohányáru, szeszesital-ipari termékek) zárjegyét, a márkajelzések eredetiségét.

6. Gazdasági Versenyhivatal

A versenytörvényben rögzített üzleti magatartást és az ármeghatározáshoz kapcsolódó normatívák betartását vizsgálja. A GVH-nak a verseny védelme érdekében folytatott tevékenysége alapvetően három pillérrre épül:

- versenyfelügyeleti munkája során érvényesíti a magyar versenytörvény és a közösségi versenyjog szabályait,
- versenypártolás keretében a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik a verseny érdekében befolyásolni az állami döntéseket, illetve a
- verseny társadalmi elfogadottsága érdekében a versenypolitikai ismeretek terjesztésével, valamint a verseny közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet fejlesztésével hozzájárul a versenykultúra fejlesztéséhez.

Az alábbi felmerülő esetekben folytat le hatósági vizsgálatokat:

- A tisztességtelen verseny gyanúja
- Fogyasztó megtévesztése
- A káros versenykorlátozások tilalma (kartell tilalom)
- Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés
- Fúziókontrol (káros monopolhelyzetek kialakulása)
- Tisztességtelen piaci magatartás:
 - Ha az áru ára nem áll összhangban a termék minőségével.
 - Ha az áru indokolatlan közvetítői díjakat tartalmaz.

- Ha olyan ráfordításokat is érvényesítenek az árakban, amit a jogszabály tilt.
- Ha alapos indok nélkül alacsonyabb áru termék helyett magasabb áru terméket hoznak forgalomba.
- Ha eltér a hatóságilag megállapított ártól.

A jogsértőkkel szemben a következő szankciókat alkalmazzák

- A jogsértő magatartás beszüntetésének előírása
- Elégtétel adása a jogsértő részéről
- Kártérítés (a bíróság hatáskörébe tartozik)
- Bírság (Gazd. Versenyhivatal szabja ki)

7. Területileg illetékes jegyző

Jegyző kiskereskedelemmel kapcsolatos feladatai:

- működési engedélyek kiadása,
- tevékenységek ellenőrzése
- telepengedéllyel kapcsolatos feladatok
- területfoglalási engedélyek kiadása
- hatósági bizonyítványok kiadásával kapcsolatos feladatok
- vásárlók könyvében bejegyzett elégedetlenségek kivizsgálása
- stb.

Helyes, ha az üzlet vezetője rendszeresen belső ellenőrzést végez valamennyi munkaterületen, hogy ébren tartsa az alkalmazottak figyelmét, megelőzve ezáltal a hatóságok esetleges szankcióit!

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A szakmai információtartalomban megismerhette, hogy mely hatóságok végezhetnek ellenőrzéseket a kereskedelmi vállalkozásoknál. A következő feladatok segítenek Önnek abban, hogy ismereteit a gyakorlati alkalmazásnak megfelelően elmélyíthesse.

1. feladat

Mely hatóságok ellenőrizhetik az alábbi területeket. Írja a hatóság/hatóságok nevét a nevezett terület vagy tevékenység mellé!

Tevékenység ellenőrzése	Hatóság/hatóságok megnevezése
<i>Egészségügyi kiskönyv megléte, érvényessége</i>	

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSEK A KERESKEDELEMBEN

<i>Az alkalmazottak munkaviszonyának bejelentettsége</i>	
<i>Találhatók-e lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek az árusítótérben?</i>	
<i>Az üzlet tisztasága</i>	
<i>A hűtők hőmérséklete</i>	
<i>Védőfelszerelések vannak-e, használják-e?</i>	
<i>Zárjegy nélkül árusítanak-e cigarettát és szeszesital-ipari készítményt?</i>	
<i>Az alkalmazottak higiéniája megfelelő-e?</i>	
<i>A romlott, lejárt élelmiszereket elkülönítetten tárolják-e?</i>	
<i>A vásárlók könyvének elhelyezése, bejegyzései.</i>	
<i>Az élelmiszerek eladásánál használt eszközök higiéniája</i>	
<i>A HACCP rendszer dokumentációja</i>	
<i>Munkaidő nyilvántartások</i>	
<i>Engedély, az utcán elhelyezett reklámeszközzel kapcsolatosan.</i>	
<i>Működési engedély</i>	
<i>A vevők ártájékoztatása</i>	
<i>Magyar nyelvű tájékoztató van-e az adott termékeken?</i>	
<i>Fogyasztói reklamációk és panaszok</i>	
<i>Pénztárgépek, és nyugta adás ellenőrzése</i>	

<i>Áruk összetételének vizsgálata</i>	
<i>Az árak kialakítása</i>	
<i>Reklámtevékenység</i>	
<i>Hatósági árak alkalmazása</i>	

2. feladat

Jó ha tudjuk!

Hogyan kerüljük el az esetleges bírságokat, vagy egyéb szankciókat! Húzza alá a helyesnek vélt választ!

1. A pénztárgép által készített nyugtát nem kötelező a vevőnek átadni, csak ha kéri.
 - Igaz
 - Minden nyugtát kötelező átadni a vevőnek.
 - Csak az 1000 ft feletti vásárlásoknál kötelező.
2. A működési engedélyt az üzletben kell tartani.
 - Kifüggesztve az üzletben kell tartani.
 - Nem szükséges hogy ott legyen.
 - Régóta működő üzletekben már nem muszáj.
3. A működési engedélyben meghatározott tevékenységektől néhol ellehet térni, ha indokolt.
 - Így igaz.
 - Nem szabad eltérni.
 - Csak 20%-ban.
4. Az aznap munkába álló munkavállalót egy héten belül be kell jelenteni a munkaadónak a törvény szerint.
 - Igaz.
 - Mielőtt munkába áll, be kell jelenteni.
 - Az alkalmi munkavállalókat nem kell.
5. A munkaszerződést szóban is meglehet kötni.
 - Bizonyos esetekben igaz.
 - Szóban és írásban.
 - Mindig írásban.

6. Az élelmiszereket a fogyaszthatósági, vagy minőség megőrzési időn túl nem szabad értékesíteni akkor sem, ha egyébként jónak ítéljük meg.
 - Ha nem romlott, akkor nyugodtan eladhatjuk.
 - Leárazva igen.
 - Igaz.
7. A hűtőberendezéseket hőmérővel kell ellátni, hogy mindig ellenőrizhető legyen az ott lévő áruk hőfoka.
 - Kötelező, hogy minden hűtőnek legyen hőmérője.
 - Nem kötelező de, jó ha van.
 - Elég ha a méréskor visszük oda.
8. Az élelmiszerüzletben dolgozók egészségügyi kiskönyve mindig az üzletben kell, hogy legyen.
 - Igaz.
 - Elég ha a bolt nyilvántartást vezet róla.
 - Otthon kell tartani, nehogy elveszen.
9. A HACCP rendszert minden élelmiszerral foglalkozón üzletben működtetni kell.
 - Csak ha akarják.
 - Igen kötelező.
 - Csak a húszületeknek kötelező.
10. Az azonos hűtési hőmérsékletet igénylő élelmiszereket nyugodtan tehetjük egy hűtőbe is, ha már kevés az áru.
 - Igen, jó energiatakarékos megoldás.
 - Nem keverhetjük össze a különböző élelmiszereket, mert károsíthatják egymást.
 - Csak a különböző feldolgozottsági fokú húsféléknél engedélyezett.
11. A polcon elhelyezett, csomagolt élelmiszereket kötelező magyar nyelvű felirattal is ellátni.
 - Nem kötelező, úgy is látszik hogy mi van benne.
 - Igaz.
 - Csak a diabetikus termékeknél kötelező.
12. Az NFH, ellenőrzései során térítésmentesen mintát vehet az üzletben található bármelyik áruból.
 - A mintavételre elvitt terméket a jegyzőkönyvben rögzítik.
 - Csak a gyorsan romló élelmiszerekből.
 - Ha a boltvezető megengedi.

13. Igaz-e, hogy "akciós" termék meghibásodása esetén nem reklamálhatnak?
- Akciós termékeknél is ugyanolyan jogok illetik meg a vásárlót, mintha teljes áron vette volna meg. Egy kivétel van: ha az áru azért olcsóbb, mert valamilyen hibája van.
 - Akciós árunál nem lehet reklamálni.
 - Csak a vásárlás napján.
14. Kötelező-e a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye a kereskedőre?
- Nem. A bizonyítás szabad, ezért a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye egyenértékű bármilyen más szakvéleménnyel.
 - Igen kötelező.
 - 5000 ft feletti értéknél kötelező.
15. A vásárlók könyvét a boltban jól látható helyen kell tartani, és a vevő kérésére oda kell adni.
- Ne tegyük ki, mert ellophatják.
 - Nem kötelező oda adni.
 - Igaz.
16. Csak zárjeggyel ellátott cigarettákat lehet árusítani az üzletekben.
- Igaz.
 - A zárjegy nem kötelező.
 - Csak az értékesebb termékeknél kötelező.
17. A márkajelzéssel rendelkező termékek eredetiségét a területileg illetékes jegyző ellenőrzi.
- Igaz.
 - A VPOP ellenőrzi.
 - Az ÁNTSZ ellenőrzi.
18. A működési engedély visszavonását bármelyik hatóság kezdeményezheti.
- Indokolt esetben igen.
 - Csak a jegyző kezdeményezheti.
 - Csak az APEH kezdeményezheti.
19. Az utcán elhelyezett reklámtáblát az APEH engedélyezheti.
- Igaz.
 - A területileg illetékes jegyző engedélyezheti.
 - A Gazdasági versenyhivatal adja ki az engedélyt.
20. A bolt előtti területen alkalmi árusítást nem kell engedélyeztetni.

- Igaz.
- Engedélyeztetni kell.
- Ünnepek előtt nem szükséges.

3. feladat

Írja be a hiányzó részeket!

A helyszíni ellenőrzésre jogosultak köre:

- A Ügyintézője.
- A hatóság által kirendelt
- Jogszabály alapján erremás személy
 - Feltételek:
 - megbízólevél kötelező használata
 - Rendőrség közreműködése:
 - eredményes, biztonságos lefolytatás érdekében

4. feladat

Tájékozódjon a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság honlapján, hogy jelenleg melyek a kiemelt vizsgálati területek, amelyek a saját kereskedelmi szakmájában érintettek lehetnek!

www.nfh.hu

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

5. feladat

A Cora hipermarketet lánc az árengedményes, 5 literes, hordós kiszerezésű Becker sört úgy hirdette, hogy az a Cora egyes áruházaiiban már az akció kezdetekor sem állt rendelkezésre, egyes további áruházaiiban pedig csak minimális mennyiség volt belőle.¹

Mi a véleménye, vajon törvényt sértett-e, a hipermarket lánc az ezzel az akcióval?

MUNKAANYAG

¹ www.jogiforum.hu

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Mely hatóságok ellenőrizhetik az alábbi területeket. Írja a hatóság/hatóságok nevét a nevezett terület vagy tevékenység mellé!

Tevékenység ellenőrzése	Hatóság/hatóságok megnevezése
<i>Egészségügyi kiskönyv megléte, érvényessége</i>	ÁNTSZ
<i>Az alkalmazottak munkaviszonyának bejelentettsége</i>	APEH, OMMF
<i>Találhatók-e lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek az árusítótérben?</i>	ÁNTSZ, NFH
<i>Az üzlet tisztasága</i>	ÁNTSZ, NFH
<i>A hűtők hőmérséklete</i>	ÁNTSZ
<i>Védőfelszerelések vannak-e, használják-e?</i>	OMMF
<i>Zárjegy nélkül árusítanak-e cigarettát és szeszesital- ipari készítményt?</i>	VPOP, APEH, NFH
<i>Az alkalmazottak higiénája megfelelő-e?</i>	ÁNTSZ
<i>A romlott, lejárt élelmiszereket elkülönítetten tárolják-e?</i>	ÁNTSZ
<i>A vásárlók könyvének elhelyezése, bejegyzései.</i>	NFH, Területileg illetékes jegyző
<i>Az élelmiszerek eladásánál használt eszközök higiénája</i>	ÁNTSZ
<i>A HACCP rendszer dokumentációja</i>	ÁNTSZ
<i>Munkaidő nyilvántartások</i>	OMMF, APEH

<i>Engedély, az utcán elhelyezett reklámeszközzel kapcsolatban.</i>	Területileg illetékes jegyző
<i>Működési engedély</i>	Területileg illetékes jegyző, ÁNTSZ, VPOP
<i>A vevők ártájékoztatása</i>	NFH
<i>Magyar nyelvű tájékoztató van-e az adott termékeken?</i>	NFH
<i>Fogyasztói reklamációk és panaszok</i>	NFH, Területileg illetékes jegyző
<i>Pénztárgépek, és nyugta adás ellenőrzése</i>	APEH
<i>Áruk összetételének vizsgálata</i>	NFH
<i>Az árak kialakítása</i>	GVH, APEH
<i>Reklámtevékenység</i>	GVH
<i>Hatósági árak alkalmazása</i>	GVH

2. feladat

Jó ha tudjuk!

Hogyan elkerüljük el az esetleges bírságokat, vagy egyéb szankciókat! Húzza alá a helyesnek vélt választ!

1. A pénztárgép által készített nyugtát nem kötelező a vevőnek átadni, csak ha kéri.

- Igaz
- Minden nyugtát kötelező átadni a vevőnek.
- Csak az 1000 ft feletti vásárlásoknál kötelező.

2. A működési engedélyt az üzletben kell tartani.

- Kifüggesztve az üzletben kell tartani.
- Nem szükséges hogy ott legyen.
- Régóta működő üzletekben már nem muszáj.

3. A működési engedélyben meghatározott tevékenységektől néhol ellehet térni, ha indokolt.

- Így igaz.
- Nem szabad eltérni.
- Csak 20%-ban.

4. Az aznap munkába álló munkavállalót egy héten belül be kell jelenteni a munkaadónak a törvény szerint.

- Igaz.
- Mielőtt munkába áll, be kell jelenteni.
- Az alkalmi munkavállalókat nem kell.

5. A munkaszerződést szóban is meglehet kötni.

- Bizonyos esetekben igaz.
- Szóban és írásban.
- Mindig írásban.

6. Az élelmiszereket a fogyaszthatósági, vagy minőség megőrzési időn túl nem szabad értékesíteni akkor sem, ha egyébként jónak ítéljük meg.

- Ha nem romlott, akkor nyugodtan eladhatjuk.
- Leárazva igen.
- Igaz.

7. A hűtőberendezéseket hőmérővel kell ellátni, hogy mindig ellenőrizhető legyen az ott lévő áruk hőfoka.

- Kötelező, hogy minden hűtőnek legyen hőmérője.
- Nem kötelező de, jó ha van.
- Elég ha a méréskor visszük oda.

8. Az élelmiszerüzletben dolgozók egészségügyi kiskönyve mindig az üzletben kell, hogy legyen.

- Igaz.
- Elég ha a bolt nyilvántartást vezet róla.
- Otthon kell tartani, nehogy elveszen.

9. A HACCP rendszert minden élelmiszerrel foglalkozón üzletben működtetni kell.

- Csak ha akarják.
- Igen kötelező.
- Csak a húsüzleteknek kötelező.

10. Az azonos hűtési hőmérsékletet igénylő élelmiszereket nyugodtan tehetjük egy hűtőbe is, ha már kevés az áru.

- Igen, jó energiatakarékos megoldás.
- Nem keverhetjük össze a különböző élelmiszereket, mert károsíthatják egymást.
- Csak a különböző feldolgozottsági fokú húsféléknél engedélyezett.

11. A polcon elhelyezett, csomagolt élelmiszereket kötelező magyar nyelvű felirattal is ellátni.

- Nem kötelező, úgy is látszik hogy mi van benne.
- Igaz.
- Csak a diabetikus termékeknél kötelező.

12. Az NFH, ellenőrzései során térítésmentesen mintát vehet az üzletben található bármelyik áruból.

- A mintavételre elvitt terméket a jegyzőkönyvben rögzítik.
- Csak a gyorsan romló élelmiszerekből.
- Ha a boltvezető megengedi.

13. Igaz-e, hogy "akciós" termék meghibásodása esetén nem reklamálhatnak?

- Akciós termékeknél is ugyanolyan jogok illetik meg a vásárlót, mintha teljes áron vette volna meg. Egy kivétel van: ha az áru azért olcsóbb, mert valamilyen hibája van.
- Akciós árunál nem lehet reklamálni.
- Csak a vásárlás napján.

14. Kötelező-e a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye a kereskedőre?

- Nem. A bizonyítás szabad, ezért a fogyasztóvédelmi hatóság szakvéleménye egyenértékű bármilyen más szakvéleménnyel.
- Igen kötelező.
- 5000 ft feletti értéknél kötelező.

15. A vásárlók könyvét a boltban jól látható helyen kell tartani, és a vevő kérésére oda kell adni.

- Ne tegyük ki, mert ellophatják.
- Nem kötelező oda adni.
- Igaz.

16. Csak zárjeggyel ellátott cigarettákat lehet árusítani az üzletekben.

- Igaz.
- A zárjegy nem kötelező.

- Csak az értékesebb termékeknél kötelező.

17. A márkajelzéssel rendelkező termékek eredetiségét a területileg illetékes jegyző ellenőrzi.

- Igaz.
- A VPOP ellenőrzi.
- Az ÁNTSZ ellenőrzi.

18. A működési engedély visszavonását bármelyik hatóság kezdeményezheti.

- Indokolt esetben igen.
- Csak a jegyző kezdeményezheti.
- Csak az APEH kezdeményezheti.

19. Az utcán elhelyezett reklámtáblát az APEH engedélyezheti.

- Igaz.
- A területileg illetékes jegyző engedélyezheti.
- A Gazdasági versenyhivatal adja ki az engedélyt.

20. A bolt előtti területen alkalmi árusítást nem kell engedélyeztetni.

- Igaz.
- Engedélyeztetni kell.
- Ünnepek előtt nem szükséges

3. feladat

Írja be a hiányzó részeket!

- A helyszíni ellenőrzésre jogosultak köre:
- A hatóság ügyintézője
- A hatóság által kirendelt szakértő
- Jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy

Feltételek:

- megbízólevél kötelező használata
- Rendőrség közreműködése:
 - eredményes, biztonságos lefolytatás érdekében

4. feladat

Tájékozódjon a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság honlapján, hogy jelenleg melyek a kiemelt vizsgálati területek, amelyek a saját kereskedelmi szakmájában érintettek lehetnek!

Az éppen aktuális területeknek megfelelő!

5. feladat

A Cora hipermarket lánc az árengedményes, 5 literes, hordós kiszerezésű Becker sört úgy hirdette, hogy az a Cora egyes áruházaiban már az akció kezdetekor sem állt rendelkezésre, egyes további áruházaiban pedig csak minimális mennyiség volt belőle.

A Versenytanács a Cora jogsértő magatartásáért 1 millió forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki. A versenytörvény szerint jogellenesnek minősül a gazdasági versenyben a fogyasztók megtévesztése úgy is, ha a vállalkozás különösen előnyös vásárlás hamis látszatát kelti. A Versenytanács gyakorlata alapján az ún. becsalógató reklám abban az esetben minősül versenytörvénybe ütközőnek, ha valószínűsíthető, hogy a vállalkozás a reklámkiadványában előnyös vásárlás látszatával hirdetett, azonban az üzletben a kis mennyiségben, vagy rendelkezésre egyáltalán nem álló termék helyett a fogyasztók olyan árut is megvásárolhatnak, amelyet a reklám hiányában nem (de legalábbis nem a reklámozó vállalkozástól) vásároltak volna meg.²

² www.jogiforum.hu

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Minek a rövidítése?

NFH _____

OMMF _____

ÁNTSZ _____

APEH _____

VPOP _____

GVH _____

2. feladat

Értelmezze a törvényt! Fogalmazza meg a törvényrészlet lényegét közérthető módon, néhány mondatban! Mit gondol, a törvényeknek miért "ilyen" a megfogalmazásuk?

" 5. § (1) Reklám akkor tehető közzé, ha a reklámozó a reklám megrendelésekor a reklámszolgáltató – ennek hiányában a reklám közzétételének megrendelésekor a reklám közzétevője – részére megadja a cégnevét, illetve nevét, a székhelyét, ennek hiányában lakóhelyét, továbbá az adószámát.

(2) A külön jogszabályban meghatározott előzetes minőségvizsgálati vagy megfelelőségtanúsítási kötelezettség alá tartozó termékre vonatkozó reklám esetén a reklámozó köteles a reklámszolgáltatónak – ennek mellőzése esetén a reklám közzétevőjének – nyilatkozni arról, hogy a vizsgálatot elvégezték és annak alapján a termék forgalomba hozható. Ha a termék nem tartozik előzetes minőségvizsgálati vagy megfelelőségtanúsítási kötelezettség alá, a nyilatkozatnak ezt kell tartalmaznia. Ilyen nyilatkozat hiányában a reklám nem tehető közzé.

(3) A reklámszolgáltató, illetve a reklám közzétevője köteles az (1) bekezdésben meghatározott adatokról, valamint a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatokról nyilvántartást vezetni, és azt a reklám közzétételétől számított öt évig megőrizni.

(4) A szabadtéri reklámhordozón a reklám közzétevője köteles azonosítható módon feltüntetni a cégnevét, illetve nevét, továbbá a székhelyét, illetve lakóhelyét."³

³ Részlet a 2008. évi XLVIII. Törvény a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól

3. feladat

Írja be a hiányzó részeket!

Az ellenőrzést végző személy (személyek) jogosultságai:

- Belépési jog
- Irat-..... jog
- Tárgy vagy munkafolyamatjoga
--kérési jog
- Ügyfél nyilatkozattételre való felhívása
- Kép- éskészítésének joga
- Mintavételi jog
-jog
- Egyéb bizonyítás lefolytatásának joga

Milyen kötelezettségei vannak az ellenőrzést végző szervnek?

-
 - helyszíni ellenőrzésen tett megállapítások
 - lefoglalásról
 - ügyfél által tett nyilatkozatokról
-
 - Visszaszolgáltatja
 - más szervnek átadja

4. feladat

A hatósági ellenőrzés jogkövetkezményei összekeveredtek. Válogassa szét, melyek az érdemi, és nem érdemi intézkedések!

- Amennyiben a határidő EREDMÉNYTELENÜL eltelt, úgy a hatóság megindítja az eljárást.
- Büntető, fegyelmi, szabálysértési, egyéb eljárást kezdeményez
- Hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidőt tűz ki annak megszüntetésére.
- Megkeresi az illetékes hatóságot
- Ha más szerv rendelkezik hatáskörrel, úgy az ellenőrző hatóság:

ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK: _____

NEM ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:

-

MUNKANYELV

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Minek a rövidítése?

- NFH (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság)
- OMMF (Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség)
- ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat)
- APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal)
- VPOP (Vám- és Pénzügyőrség)
- GVH (Gazdasági Versenyhivatal)

2. feladat

Értelmezze a törvényt! Fogalmazza meg a törvényrészlet lényegét közérthető módon, néhány mondatban!

A reklám akkor tehető közzé, ha a reklámkibocsátó számára ismert annak megrendelője (cégnév, elérhetőség, adószám, stb.). A megfelelőségi tanúsítás alá eső termékekkel kapcsolatosan a reklám megrendelőjének kötelező nyilatkoznia arról, hogy a szükséges vizsgálatokat elvégezték, és megfelelőnek minősítették a terméket. A reklámszolgáltatónak nyilvántartást kell vezetnie a megrendelő adatairól és nyilatkozatairól, melyet öt évig meg kell őriznie. Szabadtéri reklámozás esetén a reklám közzétevője a saját cégnevét és elérhetőségét fel kell tüntetnie.

A törvény alkotónak minden esetben pontosan, félreérthetetlenül kell fogalmaznia. Nem volna szerencsés, ha egy-egy mondatot mindenki úgy értelmezhetne, ahogyan számára a legmegfelelőbb. A törvény minden szava fontos, ezért többször el kell olvasni, hogy pontosan értelmezhető legyen!

3. feladat

- Az ellenőrzést végző személy (személyek) jogosultságai:
- Belépési jog
- Irat-betekintési jog
- Tárgy vagy munkafolyamat megvizsgálásának joga
- Felvilágosítás-kérési jog
- Ügyfél nyilatkozattételre való felhívása
- Kép- és hangfelvétel készítésének joga
- Mintavételi jog
- Lefoglalási jog
- Egyéb bizonyítás lefolytatásának joga

Milyen kötelezettségei vannak az ellenőrzést végző szervnek?

- Jegyzőkönyv készítése
 - helyszíni ellenőrzésen tett megállapítások
 - lefoglalásról
 - ügyfél által tett nyilatkozatokról
- Lefoglalt iratokat, tárgyi bizonyítékokat
 - Visszaszolgáltatja
 - más szervnek átadja

4. feladat

A hatósági ellenőrzés jogkövetkezményei

ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:

- Hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és határidőt tűz ki annak megszüntetésére.
- Amennyiben a határidő EREDMÉNYTELENÜL eltelt, úgy a hatóság megindítja az eljárást.

NEM ÉRDEMI INTÉZKEDÉSEK:

- Ha más szerv rendelkezik hatáskörrel, úgy az ellenőrző hatóság:
- Megkeresi az illetékes hatóságot
- Büntető, fegyelmi, szabálysértési, egyéb eljárást kezdeményez

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

www.afeh.hu	2010-03-24
www.nfh.hu	2010-03-24
www.antsz.hu	2010-03-24
www.vpop.hu	2010-03-24
www.gvh.hu	2010-03-24
www.ommf.hu	2010-03-24
www.jogiforum.hu	2010-03-25

AJÁNLOTT IRODALOM

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

7 óra elmélet

10 óra gyakorlat

A(z) 0005–06 modul 013–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 481 03 0010 54 04	IT kereskedő
31 851 01 0000 00 00	Hulladékfelvásárló
52 341 01 0000 00 00	Autó- és motorkerékpár-kereskedő
52 341 01 0100 33 01	Autó- és motorkerékpár-eladó, -kölcsönző
52 341 02 0010 52 01	Bútor- és szőnyegbecsüs
52 341 02 0010 52 02	Ékszerbecsüs
52 341 02 0010 52 03	Festménybecsüs
52 341 02 0010 52 04	Műtárgybecsüs
31 341 01 0010 31 01	Bútor- és lakástextil-eladó
31 341 01 0010 31 02	Élelmiszer- és vegyiáru-eladó
31 341 01 0010 31 03	Műszakicikk eladó
31 341 01 0010 31 04	Porcelán- és edényáru-eladó
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
31 341 01 0010 31 06	Zöldség-gyümölcs eladó
51 213 01 0010 51 01	Eseményrögzítő
51 213 01 0010 51 02	Filmlaboráns
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 01	Bútor- és lakástextil-kereskedő
52 341 05 0100 52 02	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 07 0000 00 00	Kultúrcikk-kereskedő
52 341 07 0100 31 01	Hírlapárus, trafikos
52 341 07 0100 51 01	Kazetta- és lemez eladó, -kölcsönző
52 341 07 0100 51 02	Óra-ékszer és díszműáru eladó
52 341 07 0100 31 02	Papír, írószerszám eladó
52 725 01 0000 00 00	Látszerész és fotócikk-kereskedő
33 341 02 0000 00 00	Mintabolti értékesítő, szolgáltatásértékesítő
33 341 02 0100 31 01	Bolti pénztáros
33 341 02 0100 33 01	E-kereskedő
33 341 02 0100 33 02	Játéktermi felügyelő (krupié)
33 341 02 0100 31 02	Kereskedelmi és szolgáltatási ügynök
33 341 02 0100 31 03	Szerencsejáték-értékesítő
33 341 03 0010 33 01	Építőanyag-kereskedő
33 341 03 0010 33 02	Épületgépészeti anyag- és alkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 03	Járműalkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 04	Villamossági anyag- és alkatrész-kereskedő
33 341 03 0100 31 01	Épületgépészeti anyag- és alkatrész eladó
33 341 03 0100 31 02	Gépészeti anyag- és alkatrész eladó
33 341 03 0100 31 03	Járműalkatrész-eladó
33 341 03 0100 31 04	Telepi építőanyag-eladó
33 341 03 0100 31 05	Villamossági anyag- és alkatrész eladó

51 341 01 0000 00 00	Műszakicikk-kereskedő
51 341 01 0100 33 01	Kisgép- és műszakicikk-kölcsönző
51 341 02 0000 00 00	Régiségkereskedő
31 341 03 0000 00 00	Töltőállomás-kezelő
31 341 04 0000 00 00	Vegyesiparcikk-kereskedő
31 341 04 0100 31 01	Agrokémiai és növényvédelmi kereskedő
31 341 04 0100 31 02	Gyógynövénykereskedő
31 341 04 0100 31 03	Piaci, vásári kereskedő
31 341 04 0100 31 04	Sportszer- és játékkereskedő
33 215 02 0000 00 00	Virágkötő, -berendező, virágkereskedő
33 215 02 0100 31 01	Virágbolti eladó
33 215 02 0100 33 01	Virágdekoratőr
33 215 02 0100 33 02	Virágkereskedő
33 215 02 0100 31 02	Virágkötő
52 341 06 0000 00 00	Könyvesbolti eladó

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

17 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató